

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Deres ref.
11/1002

Vår ref.
12/3097-4

Dato
25.01.2013

**Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU om energieffektivisering
(Direktive 2012/27EU of the European Parliament and of the Council of 25
October 2012 on energy efficiency) - Høring**

Kommunal- og regionaldepartementet stiller seg i all hovedsak positiv til innholdet i det nye energieffektiviseringsdirektivet. En satsning på energieffektivisering er særlig viktig fordi det kan bidra til å nå energi- og klimapolitiske mål. Vi vil i det følgende kommentere aktuelle artikler i direktivet som vil kunne berøre vårt ansvarsområde.

Artikkel 3 om energieffektivitetsmål

Artikkelen bestemmer at alle medlemsland skal fastsette et veiledende nasjonalt energieffektivitetsmål. At målet er veiledende innebærer at det ikke skal være juridisk bindende. Regjeringens mål for energieffektivisering i bygg ble lagt fram i november 2012. Dette målet må omformes og utvides til å gjelde andre sektorer dersom et generelt energieffektivitetsmål skal fastsettes i tråd med direktivet. Blant annet vil det være behov for en annen målemetode.

Artikkel 4 om renovering av bygninger

Medlemslandene bes om å utarbeide en langsiktig strategi for å få oversikt over den nasjonale bygningsmassen og investeringer knyttet til renovering av denne. Både offentlige og private bolig- og forretningseiendommer skal omfattes av strategien. Vi vet at det i dag er nærmere 4 millioner bygninger i Norge. Boligbygg og næringsbygg utgjør den viktigste andelen av bygningsmassen, og den samlede verdien av næringsbygg og boliger er ca. 5 900 milliarder kroner (dersom det tas utgangspunkt i en kvadratmeterpris på 15 000 kroner). Den offentlige bygningsmassen har tilsvarende en verdi på ca. 680 milliarder kroner. Selv om det foreligger en del tallmateriale om eksisterende bygningsmasse, antar KRD at det må gjøres ytterligere arbeid med

innhenting av tallmateriale og beregninger knyttet til dette. Etter vår oppfatning vil det være naturlig å involvere KRD ved utarbeidelse av en strategi om renovering av eksisterende bygningsmasse.

Artikkel 5 om offentlige organers bygninger som forbilde

Artikkelen bestemmer at tre prosent av samlet etasjeareal i bygg som eies og benyttes av staten, skal renoveres hvert år. Vi mener det er positivt at staten på denne måten kan bidra til kvalitativt bedre og mer energieffektive bygg i Norge. Ved å være et forbilde kan det offentlige i tillegg ha stor innvirkning på innovasjon og utvikling i byggenæringen.

Det offentlige har en stor bygningsmasse og bygger, forvalter og leier bygninger og lokaler for store summer årlig. Totalt investerer det offentlige ca. 32 milliarder kroner årlig i nybygg og rehabilitering, og de årlige offentlige utgiftene til forvaltning, drift og vedlikehold kommer opp i ca. 25 milliarder kroner. Staten står for en tredjedel av dette. Vi vet at de fleste eksisterende bygg ikke tilfredsstillers dagens energikrav. Nybygging og rehabilitering utgjør årlig 1-2 prosent av den samlede bygningsmasse. Det er således et stort potensial for å spare energi i eksisterende bygg.

For offentlige bygg gjelder samme bygningsregelverk som for andre bygg. Ved større rehabiliteringer må kravene til nybygg i byggteknisk forskrift i hovedsak følges. Minstekravene i bygningsenergidirektivet, som artikkel 5 nr. 1 viser til, vil da være oppfylt. For å oppfylle kravene i bygningsenergidirektivet ved mindre rehabiliteringer, kan det imidlertid være behov for å endre og tilpasse plan- og bygningslovgivningen. Det er viktig å sikre energieffektivisering i bygg, og KRD har sammen med Direktoratet for byggkvalitet nylig startet et arbeid for å forenkle og klargjøre hvilke tekniske krav som skal gjelde ved rehabilitering av eksisterende bebyggelse.

Artikkel 7 om ordninger for energispareforpliktelser

Artikkelen bestemmer at alle land skal utarbeide nasjonale markedsbaserte ordninger som forplikter energiselskapene til å spare energi, tilsvarende minst 1,5 prosent av den energien de selger hvert år. Medlemslandene kan velge bort slike energispareforpliktelser dersom det innføres andre virkemidler som har tilsvarende effekt. Etter vår mening er det positivt at det foreslås nye virkemidler som bidrar til energisparing. KRD har sammen med våre underliggende etater, Husbanken og Direktoratet for byggkvalitet, en viktig rolle i arbeidet med energieffektivisering i bygg. I denne sammenheng må også arbeidet til Lavenergiprogrammet nevnes. Vi mener det er viktig å se på muligheter for å styrke virkemidlene rettet mot bygg- og boligsektoren, og ønsker å delta i et eventuelt arbeid med utarbeidelse av alternative virkemidler.

Artikkel 9 om måling

Bestemmelsen innebærer at medlemslandene skal sørge for at sluttkunder utstyres med individuelle målere som angir forbruk av elektrisitet, naturgass, fjernvarme, fjernkjøling og varmt bruksvann. Måleren skal vise kundens faktiske energiforbruk og det faktiske forbrukstidspunktet. KRD mener det er positivt at kunden vet nøyaktig

forbruk, og at kravet kan bidra til reduserte energiutgifter og energisparing. Plan- og bygningsloven kan være relevant for å stille krav om individuelle målere i nye bygg og ved større rehabiliteringer. Et generelt krav om installering av slike målere i eksisterende bebyggelse vil etter vårt syn falle utenfor plan- og bygningslovgivningen.

Artikkel 16 om kvalifikasjons- akkrediterings- og attesteringsordninger

Artikkelen innebærer at en medlemsstat, dersom den finner at nivået på kompetanse, objektivitet og pålitelighet er utilstrekkelig, skal etablere ordninger for leverandører av energitjenester, energitilsyn, ansvarlige for energistyringen og montører av energirelaterte bygningsdeler. KRD anser at det ikke er behov for å etablere en slik ordning på vårt ansvarsområde. Blant annet viser vi til at ansvarsrettsordningen og kvalifikasjonskravene i plan- og bygningslovgivningen skal sikre oppføring av bygg med god kvalitet i samsvar med kravene i lovgivningen. Kravene bidrar til kompetanse, objektivitet og pålitelighet i byggetiltak. Ordningen er nærmere beskrevet i byggesaksforskriftens tredje del om godkjenning og ansvar. Det kan nevnes at det vurderes å fjerne kravet om at ansvarlige foretak skal godkjennes, for å sikre samsvar med tjenstedirektivet.

Artikkel 17 om informasjon og utdanning

Medlemslandene skal sikre at informasjon om energieffektivitet skal nå alle relevante markedsaktører, herunder blant annet forbrukere, håndverkere, arkitekter, ingeniører og montører av bygningsdeler. KRD har sammen med våre underliggende etater, Husbanken og Direktoratet for byggkvalitet, fokus på informasjonsarbeid om energieffektivitet. Lavenergiprogrammet bidrar også i denne sammenheng.

Artikkel 19 om andre tiltak for å fremme energieffektivitet

Artikkelen ber medlemslandene blant annet vurdere om det foreligger hindringer som vanskeliggjør energieffektivisering i en bygning som eies av flere. Eierseksjonssameier og borettslag er to ulike eierformer til bolig. Forslag om energieffektive tiltak som går ut over vanlig forvaltning og vedlikehold krever simpelt eller kvalifisert flertall for å bli vedtatt og iverksatt. Kravet til at flertallet slutter seg til forslag av denne art vil kunne hindre gjennomføring av energieffektivisering. Artikkel 19 bestemmer imidlertid at medlemslandene skal ta forebehold om grunnleggende prinsipper i eiendomsretten. KRD legger til grunn at beslutningskrav i borettslag og boligsameier nettopp bygger på et grunnleggende demokratisk prinsipp, og mener derfor at denne type hindring ikke vil være i strid med direktivet.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Sissel Watz
seniorrådgiver